

Med anledning av intensiv säsong 2025/2026 av calici, virusorsakad gastroenterit

Checklista chef kommunal vård och omsorg vid utbrott calici / vinterkräksjuka,

Vårdhygienisk rekommendation.

Definition utbrott: 2 eller fler vårdtagare på enheten med calici. Åtgärder vidtas även vid misstänkt calici i väntan på provsvar, med syfte att förhindra ytterligare smittspridning.

Smittfrihet uppnås, gällande både för magsjuk vårdtagare och magsjuk omvårdnadspersonal, då 48 timmar har gått efter sista symtom (sista kräkning eller diarré). Viruspartiklar kvarlever i miljön upp till 1 månad om det inte städas bort. Immunitet uppnås inte efter sjukdomsperiod, återinsjuknande kan ske.

☐ Vårdhygienisk enhet kontaktas tidigt vid utbrott för vidare konsultation, lokala åtgärder inleds dock skyndsamt även innan denna kontakt. Kontakta även MAS.

☐ Tillse att berörd personal som arbetar på enheten informeras om utbrott. Detta inkluderar även berörd kringpersonal som lokalvård, paramedicin, fotvård etc.

☐ Använd [Vårdhygiens arbetsblad](#) från start för att följa utvecklingen på enheten gällande vårdtagare med calici. Detta arbetsblad har uppdaterats 2026-03-06 med tillägget datum för sista symtom, datum för smittfrihet och datum för utförd slutstädning med Virkon eller annat likvärdigt klorbaserat medel (i hemtjänst används det rengörningsmedel som finns i hemmet).

☐ Ta del av innehåll i [Vårdhygiens riktlinje för Calici och andra virusorsakad gastroenterit](#). Sökväg om länk inte är användbar Vårdhygien Örebro- Riktlinjer kommunal vård- Calici och övrig virusorsakad gastroenterit.

☐ Tillse att Vårdhygiens riktlinje för Calici och övrig virusorsakad gastroenterit (samma som ovan) sprids till personal samt att personal tar del av och arbetar efter riktlinjen. Sökväg Vårdhygien Örebro – Riktlinjer kommunal vård – Calici och övrig virusorsakad gastroenterit.

☐ Om vårdtagare kräks / haft diarré i gemensam lokal – ombesörj att punktstädning sker på aktuell yta med minst rengörningsmedel och vatten och avslutande ytdesinfektion med tensid (plus). Finns Virkon används det. I hemtjänst rekommenderas det rengörningsmedel som finns i hemmet.

☐ Vårdtagare med calici behöver eget rum, stängd dörr, med egen toalett under smittsam tid.

☐ Vårdhygienisk rekommendation är bemanningsplanering utifrån kohort vård dygnet runt från första fallet av calici. Strikt kohort vård begränsar smittspridning. Vid kohort vård vårdas vårdtagare med calici av personal som endast arbetar med calici vårdtagare avdelningsvis. Kohort personal ska under arbetspasset inte gå in till vårdtagare som inte har calici och ska inte hantera mat i boende eller personalkök. Personal som inte arbetar i kohorten ska inte gå in till calicisjuk vårdtagare.

Efter avslutat arbetspass i kohort kan kohort personal byta om i ordinarie omklädningsrum samt arbeta nästa arbetspass i icke kohort / annan avdelning. Detta förutsätter noggrann efterlevnad av basala hygienrutiner med tillagda rutiner för hygien vid calici.

☐ Säkerställ att personal har kunskap om, följer och arbetar efter Basala hygienriktlinjer i grunden. Se Socialstyrelsens föreskrift Basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10) och Basal hygien i kommunal vård och omsorg.

Vid calici med tillägget:

att handtvätt sker med flytande tvål, därefter torkas händerna torra på fabriksrent papper innan avslutande handdesinfektion med handsprit.

att skyddsutrustning med munskydd och visir används om kräkning eller diarré riskerar att ge droppstänk i ansiktet, mer förekommande i första symtomfas. Munskydd är en engångsartikel och ska inte återanvändas. Att vidröra munskyddet efter att det satts på medför risk för indirekt smitta från de egna händerna.

att långärmat förkläde används vid risk för stänk på ärm/ armar.

För att förhindra smittspridning av calici är det av yttersta vikt att basala hygienrutiner efterlevs i praktiken. Inga ringar, klockor, lösnaglar etc får användas, ej heller med handske ovanpå.

☐ Tillse att följande utrustning finns att tillgå:

- Flytande tvål
- Fabriksrent torkpapper
- Handsprit
- Handskar
- Förkläde kortärmat
- Förkläde långärmat efter behov
- Munskydd efter behov
- Visir efter behov
- Virkon eller annat likvärdigt klorbaserat rengörningsmedel – i hemtjänst används det rengörningsmedel som finns i hemmet.

☐ Tillse att personal har tillgång till flytande tvål, fabriksrent torkpapper, handsprit och skyddsutrustning inne i rum / lägenhet på SÄBO, LSS, KTE och hemma i vårdtagarens bostad i hemtjänsten hos vårdtagare med calici. Vårdhygienisk rekommendation är att påtagning av skyddsutrustning sker inne på respektive vårdtagares rum. Samt att handtvätt och avtagning av skyddsutrustning sker inne hos vårdtagaren efter avslutad omvårdnad. Detta för att förhindra att smittämnen tas med ut i korridor / ut från bostaden.

☐ Bufféserving av måltider / självservering rekommenderas ej under pågående caliciutbrott. Om möjligt avsätts personal som endast är i köket, om ej möjligt viktigt att kohortpersonalen inte deltar i köksarbete / mathantering sitt kohort pass

☐ Vid svårigheter att följa riktlinje kontaktas [Vårdhygien](#) för rådgivning.